

alin. (1) CPP astfel cum a fost interpretat prin Decizia Curții Constituționale nr. 625/2016 (M. Of. nr. 107 din 7 februarie 2017), în cazul cererii de recuzare a procurorului de ședință, se constată că prin lege competența revine organului de jurisdicție, și nu procurorul ierarhic superior.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

Răspuns: C

(promovare PT, 2017)

Secțiunea a 4-a. Desfășurarea urmăririi penale

15. Când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege și s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la faptă:

A. este necesară întotdeauna administrarea de probe pentru a se dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect;

B. se poate dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect dacă din datele existente în cauză rezultă indicii rezonabile că acesta a săvârșit fapta cu privire la care s-a dispus începerea urmăririi penale;

C. se poate dispune efectuarea urmăririi penale în continuare prin aceeași ordonanță prin care s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la faptă.

EXPLICAȚII

O urmărire penală completă poate fi împărțită în trei etape procesuale distincte: investigarea faptei, investigarea persoanei și soluționarea urmăririi penale de către procuror. În viziunea noului legiuitor, probele pot fi administrate strict în cursul procesului penal. Pornind de la această premisă, este evident faptul că măsura continuării urmăririi penale *in personam* trebuie să se bazeze pe probele administrate în cursul procesului penal, așadar, ulterior începerii urmăririi penale *in rem*. Doctrina s-a poziționat în același sens, arătând că, deși nu se prevede expres o interdicție, continuarea urmăririi penale *in personam* doar în baza datelor rezultând din sesizare nu este posibilă, întrucât sesizarea nu are valoare probatorie în sine, astfel că din ea nu poate rezulta bănuiala rezonabilă că o persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală (N. VOLONCIU Ș.A., p. 877). În concluzie, s-a arătat că măsura continuării efectuării urmăririi penale față de suspect se

dispune întotdeauna după începerea urmăririi penale *in rem*, iar nu simultan cu aceasta, prin aceeași ordonanță (M. UDROIU, *Procedură penală. Partea specială*, ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 47).

Reținem însă că, în prezent, opinia unanimă exprimată în doctrină este în acord cu varianta de răspuns de la litera A, singura corectă la această întrebare. Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, apreciind că, *pentru a se dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect, este necesară existența de probe care pot fi administrate doar în cursul procesului penal, respectiv după începerea urmăririi penale in rem. Având în vedere aceste argumente, cele două dispoziții (începerea urmăririi penale in rem și efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect) sunt distincte și nu pot fi date prin aceeași ordonanță. Eventualele înscrisuri preexistente sesizării, precum un proces-verbal de constatare a infracțiunii flagrante sau o încheiere de constatare a infracțiunii de audiență, ori obiectele care conțin sau poartă urma faptei dobândesc calitatea de mijloc de probă administrat în cadrul procesului penal numai din momentul în care se dispune prin ordonanță începerea urmăririi penale in rem. Această ordonanță trebuie urmată de un act de dispoziție separat prin care se dispune efectuarea urmăririi penale față de suspect.*

Răspuns: A

(promovare PT, 2016)

16. Calitatea de suspect se dobândește:

- A. prin ordonanța procurorului sau ordonanța organului de cercetare penală;
- B. numai prin ordonanța procurorului;
- C. prin ordonanța procurorului sau declarația acestuia, în cazul infracțiunilor de audiență, când procurorul participă la judecată.

EXPLICAȚII

După efectuarea de cercetări în cadrul urmăririi penale, în momentul în care există probe suficiente pentru a fundamenta bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta, se va dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale cu privire la persoană. Din modul de formulare a textului

rezultă că, pentru dispunerea acestei măsuri, este necesar ca la dosar să existe probe. În măsura în care această obligație este îndeplinită, dispunerea urmăririi penale *in personam* reprezintă o obligație a organului de urmărire penală (M. UDROIU ș.A., p. 1338).

În prezent, calitatea de suspect se dobândește prin ordonanța procurorului sau declarația verbală făcută în cadrul procedurii de constatare a infracțiunilor de audiență ori prin ordonanța organului de cercetare penală supusă confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală [art. 305 alin. (3), astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 18/2016, și art. 360 alin. (2) CPP].

Răspuns: C

N.B. În prezent, **Răspuns: A, C**

(*promovare PT, 2015*)

I 7. Organele de urmărire penală au obligația de a informa cu privire la cauza și natura acuzației:

A. persoana bănuită că a săvârșit o infracțiune în momentul începerii urmărire penale *in rem*;

B. inculpatul, cu ocazia extinderii urmăririi penale față de alte persoane pentru săvârșirea de către acestea a unor infracțiuni distincte;

C. suspectul, după schimbarea încadrării juridice date faptei ulterior începerii urmăririi penale *in personam*.

EXPLICAȚII

Ca o manifestare a principiului fundamental al procedurii penale prevăzut la art. 10 CPP, care impune ca pilon principal al legii dreptul acuzatului de informare cu privire la fapta pentru care se efectuează urmărirea penală și încadrarea juridică a acesteia, prin dispozițiile art. 307, art. 309 alin. (2) și art. 311 alin. (3) și (4) CPP este reglementată obligația organelor judiciare de a-l încunoștința pe suspect sau inculpat despre fapta reținută în sarcina sa descrisă în fapt și în drept, precum și cu privire la drepturile procesuale pe care le are în această calitate. Așadar, momentul *a quo* al acestei conduite judiciare coincide cu momentul formulării unei acuzații față de o persoană, fizică sau juridică, căreia i se acordă calitatea de suspect în procesul penal. Această obligație a organelor judiciare de urmărire penală

rămâne activă pe întreaga desfășurare a fazei urmăririi penale, ori de câte ori se procedează la extinderea cadrului procesual prin extinderea urmăririi penale ori a acțiunii penale cu privire la fapte noi săvârșite de (aceiași) suspect sau inculpat ori prin schimbarea încadrării juridice date inițial faptei, organele judiciare vor fi ținute să îl încunoștințeze pe acuzat cu privire la aceste modificări ori recalificări ale faptelor reținute în sarcina sa. Fiind sesizată cu o excepție de neconstituționalitate, instanța de contencios constituțional a statuat că soluția legislativă care nu impune organului judiciar care a dispus schimbarea încadrării juridice să îl informeze pe acuzat cu privire la aceasta încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil și art. 24 referitor la dreptul la apărare, precum și dispozițiile art. 6 parag. 3 lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la dreptul acuzatului de a fi informat, în termenul cel mai scurt, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa (Decizia Curții Constituționale nr. 90/2017, M. Of. nr. 291 din 25 aprilie 2017).

Pentru aceste considerente, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

Răspuns: C

(promovare CA, 2017)

18. În ceea ce privește urmărirea penală:

A. după începerea urmăririi penale *in rem* și până la continuarea urmăririi penale *in personam*, tatăl persoanei indicate în plângere ca autor al faptei nu are dreptul de a refuza să depună mărturie;

B. dacă actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege și nu există vreunul dintre cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale, în condițiile în care este indicat și autorul faptei, organul de cercetare penală poate începe urmărirea penală *in personam*;

C. după începerea urmăririi penale *in rem* și până la continuarea urmăririi penale *in personam*, persoana indicată în denunț ca fiind autor al faptei reclamate își poate angaja avocat care are dreptul să asiste la efectuarea actelor de urmărire penală.

EXPLICAȚII

Măsura continuării urmăririi penale cu privire la suspect reprezintă întâiul act procesual prin care organele de urmărire penală formulează o acuzație penală față de o persoană fizică sau juridică. Acordarea calității de suspect va fi dispusă de îndată ce din probele administrate în cursul procesului penal rezultă bănuiala rezonabilă că o persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală și că nu există vreunul dintre cazurile prevăzute de art. 16 alin. (1) CPP [art. 305 alin. (3) CPP]. Din toate acestea rezultă că organul de urmărire penală nu va putea dispune prin aceeași ordonanță atât începerea procesului penal, începerea urmăririi penale *in rem*, cât și continuarea urmăririi penale *in personam* strict în baza actului de sesizare, fiind indiferent dacă în conținutul acestuia este indicat sau nu autorul faptei. Caracterul nepublic al fazei urmăririi penale (care este cel mai pronunțat în această etapă procesuală, de investigare a faptei/faptelor) exclude posibilitatea asistării la efectuarea actelor de urmărire penală a apărătorului unei persoane fără vreo calitate procesuală în cauză. De asemenea, anterior acordării calității de suspect, persoanele menționate la art. 117 alin. (1) CPP nu au dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

Răspuns: A

(*promovare T, 2016*)

19. Numai după începerea urmăririi penale poate fi:

- A. audiată persoana vătămată;
- B. dispusă percheziția domiciliară;
- C. realizată audierea anticipată a unui martor.

EXPLICAȚII

Așa cum subliniam anterior (nr. 15), în viziunea originară a noului legiuitor, probele pot fi administrate numai în cursul procesului penal, respectiv în perioada cuprinsă între momentul începerii urmăririi penale *in rem* și până la pronunțarea hotărârii definitive. Cu toate acestea, ca urmare a modificării dispozițiilor art. 111 CPP operate prin O.U.G. nr. 18/2016, persoana vătămată

care a formulat plângere penală va fi audiată de îndată ori fără întârzieri nejustificate, declarația dată în aceste condiții constituind mijloc de probă, chiar dacă a fost administrată înainte de începerea urmăririi penale [art. 111 alin. (9) și (10) CPP]. Pentru aceste motive, variantele de răspuns corecte sunt cele de la literele B și C, aceste procedee probatorii putând fi dispune numai ulterior începerii urmăririi penale *in rem*.

Răspuns: B, C

(admitere INM și în magistratură, 2016)

20. Efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect poate fi dispusă:

- A. numai de procuror, prin ordonanță;
- B. și de organele de cercetare penală, cu încuviințarea prealabilă a procurorului;
- C. și de organele de cercetare penală, cu confirmarea procurorului.

EXPLICAȚII

Potrivit dispozițiilor art. 305 alin. (3) CPP, efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect poate fi dispusă, prin ordonanță, atât de către procuror (indiferent dacă supraveghează ori efectuează personal urmărirea penală), cât și de către organele de cercetare penală (numai dacă aceste organe efectuează urmărirea penală), în acest din urmă caz măsura fiind supusă confirmării procurorului de caz, în termen de 3 zile. La fel vor proceda organele de cercetare penală și în ipoteza extinderii urmăririi penale față de suspect, reținerea noilor infracțiuni în sarcina acestuia prin ordonanța organelor de poliție judiciară fiind supusă confirmării procurorului de caz, în termen de 3 zile [art. 311 alin. (2) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a subliniat faptul că, *potrivit dispozițiilor art. 305 alin. (3) CPP, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 18/2016, efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect poate fi dispusă de organul de urmărire penală, sintagmă care se referă atât la procuror, cât și la organele de cercetare penală.*

Pentru aceste considerente, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

Răspuns: C

(admitere INM și în magistratură, 2016)

21. În cursul urmăririi penale, atunci când constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și că nu există vreunul dintre cazurile prevăzute de art. 16 alin. (1) CPP, fiind îndeplinite toate celelalte condiții prevăzute de lege, procurorul:

- A. nu poate dispune punerea în mișcare a acțiunii penale decât după audierea suspectului;
- B. pune în mișcare acțiunea penală, iar ulterior poate proceda personal la comunicarea măsurii și la audierea inculpatului;
- C. poate proceda la punerea în mișcare a acțiunii penale doar la propunerea organelor de cercetare penală.

EXPLICAȚII

Procesul penal începe și se desfășoară având ca *temei juridic* săvârșirea unei infracțiuni și, ca urmare, necesitatea punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale împotriva celui care a săvârșit-o, în vederea sancționării sale penale (GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 209). Punerea în mișcare a acțiunii penale prezintă o importanță deosebită, întrucât actul de inculpare este cel care delimitează cadrul procesual, având în vedere că judecătorul soluționează acțiunea penală în limitele situației de fapt și a încadrării juridice fixate prin ordonanța procurorului de punere în mișcare a acțiunii penale (M. UDROIU Ș.A., p. 1342). Măsura punerii în mișcare a acțiunii penale poate fi dispusă numai de către procuror prin ordonanță sau oral, în fața instanței de judecată, în cazul infracțiunilor de audiență. Nu va interesa, așadar, dacă procurorul supraveghează sau efectuează personal urmărirea penală în cauză, punerea în mișcare a acțiunii penale este dată în competența acestui organ judiciar, care va dispune în acest sens fie la propunerea organelor de cercetare penală care efectuează urmărirea penală în cauză, fie din oficiu. Dispunerea măsurii nu este condiționată decât de existența procesului penal în care s-au administrat probele necesare inculpării persoanei suspectului, fiind indiferent dacă acuzatul a fost audiat în calitatea sa de suspect (de altfel, suspectul poate lipsi nejustificat la chemările organelor de urmărire penală ori se poate sustrage procesului penal). După punerea în mișcare a acțiunii

penale, potrivit dispozițiilor art. 309 alin. (4) CPP, procurorul poate proceda personal la audierea inculpatului și la comunicarea actului de inculpare.

Din cele de mai sus rezultă că varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

Răspuns: B

(promovare PCA, 2015)

22. Punerea în mișcare a acțiunii penale se realizează de procuror prin:

- A. ordonanță sau rechizitoriu;
- B. rechizitoriu;
- C. ordonanță.

EXPLICAȚII

Actul de inculpare poate lua, *de lege lata*, numai forma ordonanței [art. 309 alin. (1) CPP] ori declarației verbale a procurorului de ședință, în cazul infracțiunilor de audiență [art. 360 alin. (2) CPP]. Spunem *de lege lata*, întrucât sub auspiciile vechiului Cod de procedură penală acțiunea penală putea fi pusă în mișcare și prin actul de trimitere în judecată, rechizitoriul emis de procuror, ori prin hotărârea de admitere a plângerii formulate împotriva soluției de netrimitere în judecată, respectiv încheierea judecătorului.

Prin urmare, răspunsul corect la această întrebare este cel de la litera C.

Răspuns: C

(promovare T, 2015)

23. Acțiunea penală se poate pune în mișcare prin:

- A. rechizitoriul sau ordonanța procurorului;
- B. ordonanța procurorului sau încheierea judecătorului;
- C. ordonanța procurorului sau declarația sa, în cazul în care procurorul participă la judecată.

EXPLICAȚII

Trimitem la explicațiile întrebării anterioare, care sunt suficiente pentru rezolvarea acestei întrebări. Varianta de răspuns corectă este cea de la litera C, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare numai de către procuror și numai prin ordonanță sau prin declarația sa, în cazul infracțiunilor de audiență. Se constată astfel ca fiind ușor imprecisă varianta de răspuns, întrucât declarația procurorului de punere în mișcare a acțiunii penale trebuie precedată de declarația de începere a urmăririi penale și, totodată, de *constatarea faptei penale comise în pretoriul judecătoresc și de identificarea făptuitorului* de către președintele completului de judecată. Dacă infracțiunea de audiență nu este constatată de către președintele completului, atunci procedura derogatorie în cadrul căreia procurorul se poate exprima judiciar verbal în sensul începerii urmăririi penale și punerii în mișcare a acțiunii penale nu este activată.

Răspuns: C

(promovare PT, 2014)

24. Acțiunea penală se pune în mișcare de către procuror, în timpul urmăririi penale, când constată că:

A. există presupunerea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute de art. 16 alin. (1) CPP;

B. s-a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală;

C. există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute de art. 16 alin. (1) CPP.

EXPLICAȚII

Potrivit dispozițiilor art. 309 alin. (1) CPP, în cursul urmăririi penale, procurorul dispune punerea în mișcare a acțiunii penale prin ordonanță atunci când se constată că există probe din care să rezulte că suspectul a săvârșit infracțiunea reținută în sarcina lui, dacă constată, totodată, că nu există niciun caz de împiedicare prevăzut de art. 16 alin. (1) CPP. Așadar, reținem că, pentru inculparea unei persoane, acesta este standardul de